

Samenvatting Eindrapport Doorbraakproject Schizofrenie

Doorbraakproject verbetert Schizofreniezorg

Achtergrond

In Nederland lijden naar schatting 100.000 mensen aan schizofrenie. De lijdensdruk van mensen met schizofrenie en hun omgeving is groot. De totale kosten van de zorg worden geraamd op ongeveer 0,5 miljard euro, net zoveel als die voor diabetes of hartfalen. In 70% van de gevallen krijgt de patiënt te maken met terugval. Gevolg is dat het niveau van functioneren van de patiënt steeds minder wordt en het risico van chroniciteit toeneemt. Uit een voorstudie die in 2004 door het Trimbos-instituut werd uitgevoerd bleek dat bewezen effectieve interventies die terugval helpen voorkomen, in de praktijk onvoldoende werden toegepast. Om deze reden startte het Trimbos-instituut in opdracht van het College van Zorgverzekeringen het *Doorbraakproject Schizofrenie*.

Bevindingen

Het eindrapport *Doorbraakproject Schizofrenie* laat zien dat het aanbod van zorg aan schizofreniepatiënten verbeterd wordt door het invoeren van effectieve interventies.

Het rapport is een weerslag van 20 Multidisciplinaire teams uit 18 verschillende GGZ-instellingen die ruim een jaar werkten aan concrete verbeteringen in de Schizofreniezorg. Met als gevolg een verruiming van het aanbod: patiënten kunnen nu meer keuzes maken in de zorg waar ze recht op hebben. Maar ook de patiënten boekten vooruitgang: het niveau van sociaal functioneren steeg en de ernst van symptomen nam af. De *Multidisciplinaire Richtlijn Schizofrenie* dient als uitgangspunt.

Het eindrapport laat zien dat gehanteerde interventies in de praktijk werkelijk helpen. Voorbeelden zijn het begeleiden van patiënten bij het vinden en onderhouden van betaald werk, of het betrekken van familieleden in de behandeling, of het goed informeren van patiënten en hun familie over schizofrenie en alles wat daarbij komt kijken. Het aanbod van 'goede' zorg is door het Doorbraak-project toegenomen. Het aanbod van ACT (*Assertive Community Treatment*, een vorm van bemoeizorg) en *Individual Placement Support* (begeleiding naar betaald werk) is verdrievoudigd. Het rapport laat een belangrijke verschuiving zien van het toepassen van effectieve interventies volgens relatieve willekeur naar een meer professionele, methodische manier van werken.

Een ander punt voor het verbeteren van de continuïteit van zorg is het invoeren van een zorgplan. Het aantal patiënten met een zorgplan steeg van 12% naar 50%. Verouderde zorgplannen maakten plaats voor actuele, volledige zorgplannen, goed afgestemd op de hulpvraag van de patiënt.

Gemeten is of patiënten baat hebben bij de veranderingen die zij doorvoerden. Het sociaal functioneren van patiënten bleek te verbeteren en de ernst van de symptomen nam af. Ook lukte het meer patiënten die een eerste psychose hebben gehad hun psychose onder controle te houden. Op het gebied van terugval werden geen veranderingen gerealiseerd.

Bijzonder aspect van het *Doorbraakproject Schizofrenie* is tevens dat ervaringsdeskundigen een steeds grotere rol spelen, zowel in de zorg zelf als in het doorbraakteam.

Inhoud

Voorwoord	5
Inleiding	7
1 Het projectplan	9
1.1 De landelijke doelen	9
1.2 Het project in schema samengevat	10
1.3 Terminologie	10
2 De aanpak	13
2.1 Conferentiedagen	13
2.2 Projectleider- en expertbijeenkomsten	14
2.3 Teambezoeken en voortgangsrapportages	15
2.4 Cliëntenparticipatie	15
2.5 Lokale activiteiten in de Doorbraakteams	15
2.6 Het meten van de doelen	17
3 De resultaten	19
3.1 De deelnemers	19
3.2 Aantal cliënten	19
3.3 Monitoring	20
3.4 Terugval en remissie	22
3.5 Sociaal functioneren	25
3.6 Zorgplan	26
3.7 De implementatie van interventies uit de richtlijn	27
3.8 De verbetering van de continuïteit van zorg	29
4 Successen en knelpunten	31
4.1 De top 3 van belangrijkste successen volgens de teams	31
4.2 De realisatie van lokale doelen	31
4.3 Cliëntenparticipatie	32
4.4 Samenwerking	32
4.5 Tijdsdruk	32
4.6 Verspreiding en borging van resultaten	33
4.7 Een echte doorbraak?	33
5 Conclusies	35
Bijlage 1 Planning	37
Bijlage 2 Lijst met afkortingen	39
Bijlage 3 Terminologie	41
Bijlage 4 Krantenartikel	49
Literatuur	51